

ZA LJUBI KRUHEK.

Hud pes je Milavčev Turko. Nihče si mu ne upa blizu, kadar je priklenjen ob hlevu v svoji veliki kolibi. Vzpenja se in lomasti s kosmatima tacama, kot bi hotel namah spraviti podse usiljivega prihajača. Hrušča in trušča je toliko, kot bi se bližala mirnemu domu cela roparska tolpa. Kakor vojak, ko si opaše sabljo in oprti puško, da gre na stražo, tako se zaveda tudi Turko svoje dolžnosti, kadar mu pripnejo verigo na vrat.

Pa tudi, kadar je Turko odklenjen, se mu ni varno bližati. Kaj rad pomeri tujemu človeku hlače ali razpara krilo — in ta ali oni se je že užaljen pritožil pri Milavčevih, da imajo prehudega psa, in je požugal, da se bo oglasil pri pristojni oblasti. Toda do prave tožbe le ni prišlo, ker so bili Milavčevi priljubljeni v soseski, in psa nimajo nikdar nalašč odklenjenega, ampak se vedno le sam odtrga ali izmuzne.

Ob takem času priteče Turko tudi v kuhinjo ali v izbo. Tam bi ga morali videti! Zataji vso svojo pasjo naravo, pozabi vso jezo in skrije ves srd. Sosebno, ako dobi domače pri jedi, tedaj ga je sam med. Kako se sladká in prilizuje, kako se smuče in vzpenja, voha in sopiha, kako milo pogleduje človeku naravnost v oči!

No, oče in mati se navadno dosti ne menita za pasjega kosmatina; tudi hlapec ga navadno odrine. Toliko več sočutja in prijznosti pa mu izkazujeta domača dva: Milče in Malči. Pri njiju dobi Turko marsikateri boljši prigrizek, toda zaslužiti si ga mora pa tudi.

»Turko, prosi!« zapove mu Malči, ko komaj pridiha do nje.

»Prosi!«

»Lepo prosi!«

»Lepše!«

»Še!«

Več minut mora včasih Turko presedeti pred deklico, preden dobi košček kruha — katerega je sicer z očmi že desetkrat pojedel.

Ko je opravil Turko pred sestrico, tedaj ga pa vzame Milče v šolo. Koliko pazljivosti in urnosti je treba, da ujame Turko košček, ki ga mu spušča Milče kolikormogoče z visokega v gobec, ali pa mu ga meče, kolikorsedá oddaleč.

Toda Turko vse pretrpi za ljubi kruhek. Pa še tudi mnogo drugega mora Turko tiho potrpeti od mladih Milavcev, ako hoče, da ostanejo v prijznosti in ga puste k skupni malici. Kolikokrat mora biti deklici za punčiko, in kar mirno drži svojo glavo, da mu Malči zavezuje pisan robec okrog vratu ali mu posadi še celo ženski klobuk na ruso glavo. Pogumnemu junaku Turkotu, ženski klobuk, — je sicer res poniževalno — toda Turko potrpi tudi to — za ljubi kruhek.

In Milče — ali nima nalašč za Turkota voz in vprego, da ga vpreženega preganja po hiši in dvorišču? In ponosni Turko je tudi rad konj — za ljubi kruhek.

»Mrtev« mora tudi včasih biti in potajiti se za dlje časa, pred nosom imeti in ne pokusiti mesa — vse to mora premagati za ljubi kruhek. In koliko drugega si še izmisliš otročiča in naložita ubogemu Turkotu, da si zasluži — ljubi kruhek.

Revež si, Turko! Toda potolaži se, saj nisi sam, ki krotiš svojo pasjo naravo, molčiš in vse pretrpiš za ljubi kruhek. Vedi, da moramo mi ljudje na isti način trpeti za ljubi kruhek.

Ferd. Gregorec.

